

โครงการประกวด “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด” ประจำปี พ.ศ. 2559

ที่มา

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม กว่าครึ่งหนึ่งของประชากรไทยมีอาชีพเกษตรกร จึงสามารถกล่าวได้ว่า ความเจริญของประเทศ ต้องอาศัยความเจริญของภาคเกษตรเป็นสำคัญ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุก ๆ ฉบับที่ผ่านมา กำหนดให้การพัฒนาการเกษตรเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ปัจจุบัน ประเทศไทยประสบผลสำเร็จในฐานะที่สามารถพัฒนาประเทศจนกลายเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการเกษตรเป็นลำดับต้นๆ ของโลก

แต่หากเราพิจารณาในรายละเอียดและวิเคราะห์อย่างจริงจัง จะพบว่าอุตสาหกรรมเกษตรขนาดใหญ่เท่านั้นที่ได้รับผลดีจากการพัฒนาข้างต้น แต่คุณภาพชีวิตของเกษตรกรไม่ได้ดีกว่าในยุคก่อนอย่างที่เราควรจะเป็น เกษตรกรส่วนใหญ่ยังปรับตัวไม่ทันและไม่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมและสถานการณ์โลกที่มีความสลับซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เมื่อเกษตรกรปรับตัวไม่ทัน ชีวิตเสียสมดุล ไม่มีการวางแผนการทำงาน ก็จะไปสู่การแก้ไขปัญหาไม่ตรงจุด บริหารจัดการพื้นที่ ผลผลิตและปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆ อย่างผิดทิศทาง เผชิญหน้ากับภัยพิบัติแบบไร้ข้อมูลและแนวทางป้องกันความเสียหาย ตลอดจนขาดเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบที่จะเป็นตัวอย่างสำหรับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ตนเองด้วย

โครงการประกวด “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด” ประจำปี พ.ศ.2559 เป็นโครงการที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 8 ดำเนินการสรรหาเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรต้นแบบที่มีศักยภาพในการเป็นต้นแบบสำหรับเกษตรกรยุคใหม่ สำหรับปีนี้ แนวคิดสำคัญในการสรรหา “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด” ประจำปี พ.ศ.2559 คือ เกษตรกรรุ่นใหม่ที่ทำ “เกษตรแบบครบวงจร” อันประกอบด้วย 1.ทักษะการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม แรงงาน ทุน การเพาะปลูก เพาะเลี้ยงและผลิตวัตถุดิบทางการเกษตร 2.ทักษะการแปรรูปให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค เป็นไปตามระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร โดยอยู่บนพื้นฐานการใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานการใช้นวัตกรรมและมุ่งเน้นยกระดับผลิตภัณฑ์การเกษตรให้มีคุณภาพมากขึ้น และ 3.ทักษะที่แสดงถึงความเป็นเกษตรกรมืออาชีพที่วางแผนในเชิงธุรกิจและการตลาด ตลอดจนความพร้อมในการแบ่งปันบทเรียนและถ่ายทอดประสบการณ์ความสำเร็จแก่สาธารณะ เหมาะสมสำหรับการเป็นแบบอย่างสำหรับเกษตรกรทั่วไปให้สามารถพัฒนาศักยภาพตนเองได้อย่างดีเยี่ยม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อค้นหา สนับสนุนและยกย่องเกษตรกรที่มีศักยภาพในการเป็นต้นแบบสำหรับเกษตรกรยุคใหม่ ซึ่งเป็นเกษตรกรที่ทำการเกษตรครบวงจร เช่น การผลิต การแปรรูป การจำหน่าย หรือการตลาด การจัดการองค์ความรู้ เป็นต้น
2. เพื่อต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกื้อหนุนกันและกันและแสดงถึงความมุ่งมั่นในการตอบแทนคุณแผ่นดินของมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิดและองค์กรภาคี ต่อยอดเครือข่ายเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด
3. เพื่อเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จสู่สาธารณชน และใช้เป็นแนวทางในการขยายผล การส่งเสริมการเกษตรต่อไป
4. เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสปีพุทธศักราช 2559 เป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นครองราชย์ครบ 70 ปี และเจริญรอยตามแนวพระราชดำริ ในฐานะทรงเป็น “กษัตริย์เกษตร” และ “กษัตริย์นักพัฒนา” ต้นแบบแห่งการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติและสร้างสุขได้อย่างยั่งยืน

ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

1. รับสมัครเกษตรกร ผ่านช่องทางต่างๆ คือ
 - 1.1 กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยดำเนินการดังนี้
 - เกษตรกร สมาชิกหรือผู้แทนวิสาหกิจชุมชน องค์กรเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตร ส่งใบสมัครและเอกสารที่สำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัด
 - สำนักงานเกษตรอำเภอรวบรวมเอกสารส่งสำนักงานเกษตรจังหวัด
 - สำนักงานเกษตรจังหวัด รวบรวมเอกสารส่งให้สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่สังกัด
 - สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 9 แห่ง รวบรวมผลงานที่ส่งเข้าประกวดทั้งหมด (อย่างน้อยเขตละ 10 ราย) ส่งตรงมายังมูลนิธิฯ โดยไม่ต้องมีกระบวนการคัดเลือกใดๆ
 - 1.2 เกษตรกร สมาชิกหรือผู้แทนวิสาหกิจชุมชน องค์กรเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตร สมัครด้วยตนเอง โดยส่งใบสมัครและเอกสารมาที่มูลนิธิฯ โดยตรง
2. คณะอนุกรรมการ ดำเนินการพิจารณาเอกสารผู้สมัคร แล้วคัดเลือกผู้เข้ารอบแรก จำนวน 30 คน
3. เจ้าหน้าที่หรือคณะทำงานที่ได้รับมอบหมายจากมูลนิธิฯ ลงพื้นที่ สัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเกษตรกร จำนวน 30 คน จากนั้นรวบรวมและจัดส่งมาที่มูลนิธิฯ โดยมีข้อมูลดังนี้
 - 3.1 คลิปสัมภาษณ์เกษตรกร ความยาว 5 นาที
 - 3.2 ภาพถ่ายและข้อมูลภาพรวม
4. คณะกรรมการ (รอบ 2) ดำเนินการพิจารณาเอกสารและคลิปสัมภาษณ์เกษตรกร แล้วคัดเลือกเกษตรกรผู้เข้ารอบตัดสิน จำนวน 10 คน
5. มูลนิธิฯ แจ้งเกษตรกรผู้เข้ารอบตัดสิน เพื่อมานำเสนอผลงานต่อหน้าคณะกรรมการ
6. คณะกรรมการ (รอบตัดสิน) ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกผู้ชนะเลิศระดับ

7. ประกาศผลและจัดอบรมเกษตรกรเพื่อต่อยอดการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร
8. จัดพิธีประกาศผล “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด” ประจำปี พ.ศ.2559

คุณสมบัติของผู้เข้าประกวด

1. เป็นบุคคลที่ไม่เคยเป็น “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด”
2. เป็นเกษตรกร สมาชิกหรือผู้แทนวิสาหกิจชุมชน องค์กรเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร มีอายุ 18- 45 ปี และมีสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเป็นของตนเอง มีใช้สินค้าประเภทสิ่งมีชีวิต ผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรมอันดีงาม
3. เป็นผู้ผลิตสินค้าที่ผ่านการรับรองมาตรฐานสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่ง (ขึ้นอยู่กับชนิดสินค้า) เช่น อย. OTOP GAP GMP IFOAM เกษตรอินทรีย์ มผช. รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ใหม่ไทย (ตรานกยูง) เป็นต้น หรือมาตรฐานอื่นๆ
4. เป็นเกษตรกรที่ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์หรือผลเชิงบวกแก่การทำเกษตรกรรม
5. เป็นเกษตรกรที่ทำการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การจำหน่ายหรือการตลาด การจัดการองค์ความรู้ สร้างแหล่งเรียนรู้ พัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร การตรวจสอบย้อนกลับ การเชื่อมโยงเครือข่าย เป็นต้น โดยเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งกระบวนการ หรือร่วมดำเนินการกับกลุ่ม คณะบุคคล เครือข่ายหรือพันธมิตรอื่นๆ ก็ได้

สิ่งที่ต้องนำเสนอ

1. ใบสมัคร
2. แบบบันทึกผลงาน “เกษตรแบบครบวงจร” (รายละเอียดระบุในใบสมัคร)
3. เอกสารเพิ่มเติม ประกอบด้วยข้อมูล เนื้อหาและภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับผู้เข้าประกวด เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน / เอกสารรับรองการจัดตั้งกลุ่ม สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาเอกสารรับรองคุณวุฒิการศึกษา สำเนาเอกสารรับรองการเข้าอบรม / คุณภาพสินค้า / รางวัลต่างๆ ภาพถ่ายพื้นที่เกษตรและการบริหารจัดการ อย่างน้อย 15 ภาพ และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

หลักเกณฑ์การพิจารณา

รอบคัดเลือก รอบที่ 1 (คัด 30 คน : พิจารณาจากเอกสารของผู้สมัคร)

1. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร มีคุณสมบัติทั่วไปครบถ้วน
2. นำเสนอผลงาน “เกษตรแบบครบวงจร” ตรงตามแนวคิดที่มูลนิธิฯ กำหนด
3. รูปแบบและความน่าสนใจของผลงาน “เกษตรแบบครบวงจร”

รอบคัดเลือก รอบที่ 2 (คัด 10 คน : พิจารณาจากคลิปวิดีโอและเอกสารของผู้เข้ารอบ)

1. มีประสบการณ์ การบริหารจัดการเกษตรแบบครบวงจร จนนำมาสู่ความสำเร็จในปัจจุบัน
2. มีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ สามารถเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศได้
3. มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค

4. มีความภูมิใจในความเป็นเกษตรกร และแนวคิดการบริหารจัดการในอนาคต
5. ผลงาน “เกษตรแบบครบวงจร” น่าสนใจ และสามารถเป็นต้นแบบการพัฒนาแก่ผู้อื่นได้

รอบตัดสิน (ตัดสินผู้ได้รางวัลตามลำดับ : พิจารณาจากการนำเสนอของผู้เข้ารอบ)

1. มีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ สามารถเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศได้เป็นอย่างดี
2. มีประสบการณ์ การบริหารจัดการเกษตรแบบครบวงจร ที่ประสบความสำเร็จ
4. มีความภูมิใจในความเป็นเกษตรกร และแนวคิดการบริหารจัดการในอนาคต
5. ผลงาน “เกษตรแบบครบวงจร” น่าสนใจ และสามารถเป็นต้นแบบการพัฒนาแก่ผู้อื่นได้
6. ทักษะนำเสนอผลงาน มีความชัดเจนและสร้างสรรค์ สะท้อนทัศนคติและความรู้ได้อย่างดี

ทั้งนี้ คณะกรรมการได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนรอบตัดสิน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ประสบการณ์ในการบริหารจัดการ “เกษตรแบบครบวงจร” (40 คะแนน)

- 1.1 รู้จุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง พื้นที่ สินค้า และบริบทที่เกี่ยวข้อง สามารถบริหารจัดการปัญหาและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้
- 1.2 มีความสามารถในการบริหารจัดการปัจจัยการผลิต (ที่ดิน แรงงาน และทุน ฯลฯ) และการตลาดแบบครบวงจร
- 1.3 มีความสามารถในการเชื่อมโยงการผลิต การแปรรูปและการตลาดแบบครบวงจร เพื่อให้ขายผลผลิตได้
- 1.4 มีความสามารถในการต่อยอด ประยุกต์เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร หรือการเชื่อมโยงกับเครือข่ายรูปแบบอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสมและมีความน่าสนใจ
- 1.5 มีแผนการประกอบอาชีพการเกษตรในอนาคต (ระยะสั้น / ระยะยาว)

2. ความสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและนำมาประยุกต์ใช้ (15 คะแนน)

- 2.1 สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลและใช้งานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่างๆ ได้ เช่น Computer, Smart Phone, Internet, Social media (LINE IG FACEBOOK) เป็นต้น
- 2.2 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อโซเชียลมีเดียประกอบการวิเคราะห์ วางแผน ประชาสัมพันธ์ บริหารจัดการเกษตรแบบครบวงจร อำนวยความสะดวกในการผลิต การแปรรูปและส่งเสริมการตลาด
- 2.3 คิดค้นนวัตกรรมหรือต่อยอดเทคโนโลยีการเกษตรและนำมาใช้ในกระบวนการใด กระบวนการหนึ่งหรือตลอดกระบวนการตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ และมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น หลังจากการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีไปใช้กับการเกษตรของตนเอง

3. ตระหนักถึง ความปลอดภัย ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (10 คะแนน)

- 3.1 มีความรู้ ผ่านการอบรม หรือมีกระบวนการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่ง (ขึ้นอยู่กับชนิดสินค้า) เช่น อย. OTO GAP GMP IFOAM เกษตรอินทรีย์ มผช. รับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ใหม่ไทย (ตรานกยูง) เป็นต้น หรือมาตรฐานอื่นๆ
- 3.2 มีกระบวนการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
- 3.3 มีกิจกรรมช่วยเหลือชุมชนและสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยมีความเป็นผู้นำและความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สามารถให้คำแนะนำปรึกษาและเป็นต้นแบบให้กับผู้อื่นได้

4. ความภาคภูมิใจในความเป็นเกษตรกร (5 คะแนน)

- 4.1 มีความมุ่งมั่น รักและหวงแหนพื้นที่และอาชีพการเกษตรให้คนรุ่นต่อไป
- 4.2 มีความสุขและพึงพอใจในการประกอบอาชีพการเกษตร

5. การนำเสนอผลงานการทำเกษตรแบบครบวงจร (30 คะแนน)

- 5.1 ถ่ายทอดแนวคิดและแผนการพัฒนากิจการทำเกษตรครบวงจรในอนาคต
- 5.2 ทักษะนำเสนอผลงาน มีความชัดเจนและสร้างสรรค์ สะท้อนความรู้และทัศนคติ
- 5.3 การตอบคำถามคณะกรรมการ

คณะกรรมการ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง
3. ผู้แทนจากมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิดและองค์กรเครือข่าย

บทบาทหน้าที่เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด

1. เป็นวิทยากร ผู้บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับ ผลงาน “เกษตรแบบครบวงจร” ในกิจกรรมที่เครือข่ายรักบ้านเกิดจัดขึ้น
2. ตอบคำถามและเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้สนใจ ผ่านบริการทางด่วนข้อมูลการเกษตร และนำเสนอแนวคิด Content องค์ความรู้ บนสื่อต่างๆ ของเครือข่ายรักบ้านเกิด เช่น FB Fanpage / App FARMER INFO / www.rakbankerd.com เป็นต้น
3. จำหน่ายสินค้าออนไลน์ บน www.rakbankerd.com
4. ออกบูชานำเสนอองค์ความรู้ ในงานที่เครือข่ายรักบ้านเกิดจัดขึ้น

เงินสนับสนุนเกษตรกร

มอบเงินสนับสนุนเกษตรกรพร้อมโล่ประกาศเกียรติคุณแก่เกษตรกรจำนวน 10 ท่าน ดังนี้

ชนะเลิศ	เงินสนับสนุน 100,000 บาท
รองชนะเลิศอันดับที่ 1	เงินสนับสนุน 80,000 บาท
รองชนะเลิศอันดับที่ 2	เงินสนับสนุน 60,000 บาท
ชมเชย 7 ท่าน	เงินสนับสนุนท่านละ 30,000 บาท

ผู้รับผิดชอบ

มูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด

แผนการดำเนินงาน

1 มิ.ย. – 15 ก.ค. 2559	-สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 9 เขต ดำเนินการส่งเอกสารเกษตรกรกลับมายังมูลนิธิฯ -ผู้สมัครทั่วไป ส่งเอกสารกลับมายังมูลนิธิฯ
16 ก.ค. – 31 ก.ค. 2559	-คณะกรรมการตรวจสอบเอกสารผู้สมัคร และ ดำเนินการคัดเลือกเกษตรกร รอบที่ 1 (30 คน)
1 - 31 ส.ค. 2559	-เจ้าหน้าที่ ลงพื้นที่เก็บข้อมูล และส่งข้อมูลกลับมา ยังมูลนิธิฯ (30 พื้นที่)
7 - 8 ก.ย. 2559	-คณะกรรมการคัดเลือก รอบที่ 2 ดำเนินการ คัดเลือกเกษตรกรรอบที่ 2 (10 คน)
21 - 22 ก.ย. 2559	-เกษตรกรเข้ารอบสุดท้าย นำเสนอผลงาน “เกษตรแบบครบวงจร”
25 - 26 ต.ค. 2559	-อบรมสัมมนาพัฒนาศักยภาพเกษตรกร
27 ต.ค. 2559	-พิธีประกาศผล เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด

*กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกิดการสนับสนุนเกษตรกรที่มีศักยภาพในการเป็นต้นแบบสำหรับเกษตรกรยุคใหม่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำเกษตรแบบครบวงจร
- เกิดแหล่งเงินทุนที่สร้างโอกาสให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ สร้างงาน สร้างรายได้ และเกิดการหมุนเวียนด้านการเงินในระบบเศรษฐกิจต่อไป
- เกิดการต่อยอดคุณภาพชีวิตสำนึกรักบ้านเกิดและแสดงถึงความมุ่งมั่นในการตอบแทนคุณแผ่นดินของมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิดและองค์กรภาคี ต่อยอดเครือข่ายเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด

4. เกิดการเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จสู่สาธารณชน และใช้เป็นแนวทางในการขยายผล การส่งเสริมการเกษตรต่อไป

5. แนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้รับการเผยแพร่และส่งเสริมให้เกิดผลในเชิงรูปธรรม พร้อมขยายผลสู่ทุกภาคส่วนของสังคมไทย

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมและจัดส่งเอกสาร

คุณเรวัต สังข์ช่วย

มูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด

499 ถนนกำแพงเพชร 6 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์. 0-2016-5555 ต่อ 1048 / 08-1572-3985 โทรสาร. 0-2016-5606

E-mail: rawat_s@rakbankerd.com / talungyen@hotmail.com